



# Slimību profilakses un kontroles centra nolikums

Publicēts: 15.04.2020.

Ministru kabineta noteikumi Nr.241

Rīgā 2012.gada 3.aprīlī (prot. Nr.18 30.§)

Izdoti saskaņā ar [Valsts pārvaldes iekārtas likuma 16.panta](#) pirmo daļu

## I. Vispārīgie jautājumi

1. Slimību profilakses un kontroles centrs (turpmāk – centrs) ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.
2. Centra darbības mērķis ir īstenot valstī sabiedrības veselības politiku epidemioloģiskās drošības un slimību profilakses apakšjomās un veselības aprūpes politiku veselības aprūpes kvalitātes apakšjomā, kā arī nodrošināt veselības veicināšanas politikas īstenošanu un koordināciju.

(MK [14.02.2017.](#) noteikumu Nr. 84 redakcijā)

## II. Centra funkcijas, uzdevumi un tiesības

### 3. Centram ir šādas funkcijas:

- 3.1. izstrādāt uz zinātniskiem pierādījumiem balstītus un labākajai starptautiskajai praksei atbilstošus priekšlikumus veselības aprūpes un sabiedrības veselības politikas veidošanai un sniegt priekšlikumus par šīs politikas prioritātēm;
- 3.2. veikt neinfekcijas slimību uzraudzību, organizēt slimību profilakses un veselības veicināšanas pasākumus, kā arī izvērtēt faktorus, kuri var ietekmēt sabiedrības veselību;
- 3.3. veikt infekcijas slimību epidemioloģisko uzraudzību, monitoringu un izlūkošanu;
- 3.4. organizēt infekcijas slimību profilakses un izplatības ierobežošanas pasākumus, tai skaitā pasākumus iedzīvotāju grupās, kas pakļautas paaugstinātam infekciju riskam vai piederīgas īpašām riska grupām;
- 3.5. koordinēt un pārraudzīt politikas plānošanas dokumentu izpildi epidemioloģiskās drošības apakšjomā;
- 3.6. iegūt, apkopot, apstrādāt un analizēt sabiedrības veselības un veselības aprūpes statistikas informāciju;
- 3.7. veikt sabiedrības veselības monitoringu;
- 3.8. nodrošināt metodisku atbalstu ārstniecības iestādēm ārstniecības kvalitātes un pacientu drošības jautājumos;
- 3.9. izstrādāt un uzturēt veselības aprūpes rezultātīvo rādītāju un indikatoru klāstu ārstniecības iestāžu darbības un rezultātu analīzei;

- 3.10. sniegt valsts pārvaldes institūcijām informatīvo atbalstu iedzīvotāju fiziskās veselības aprūpes īstenošanā;
- 3.11. sagatavot izstrādājamo klīnisko vadlīniju sarakstu, izvērtēt klīniskās vadlīnijas un nodrošināt to ieviešanas metodisko vadību.
- (Grozīts ar MK [04.12.2012.](#) noteikumiem Nr. 820; MK [14.02.2017.](#) noteikumiem Nr. 84; MK [07.08.2018.](#) noteikumiem Nr. 486;
- 3.11. apakšpunkts stājas spēkā [01.09.2018.](#); sk. [16.1.punktu](#))

#### 4. Lai nodrošinātu šo noteikumu 3.punktā minēto funkciju izpildi, centrs veic šādus uzdevumus:

- 4.1. izstrādā slimību profilakses un veselības veicināšanas programmas un veic to īstenošanas metodisko vadību;
- 4.1.<sup>1</sup> valsts un reģionālā līmenī koordinē veselības veicināšanas pasākumu īstenošanu;
- 4.1.<sup>2</sup> informē sabiedrības grupas jautājumos, kas ietekmē veselību un veselīgu dzīvesveidu;
- 4.2. nodrošina infekcijas slimību gadījumu un uzliesmojumu epidemioloģisko izmeklēšanu un pretepidēmijas pasākumu organizēšanu infekcijas slimību perēkļos, veic epidemioloģisko datu analīzi, riska novērtēšanu, piedalās ārkārtas situāciju pārvaldīšanā un epidēmijas (pandēmijas) draudu novēršanā;
- 4.3. plāno iedzīvotāju vakcināciju, apkopo vakcinācijas iestāžu vakcīnu pasūtījumus un pasūta vakcīnas no zāļu lieltirgotavām, nodrošina vakcinācijas monitoringu, statistisko datu apkopošanu un analīzi, veic vakcinācijas komplikāciju gadījumu monitoringu un epidemioloģisko izmeklēšanu;
- 4.4. sagatavo informāciju, izstrādā metodiskos ieteikumus un sniedz metodisko atbalstu valsts un pašvaldību institūcijām, ārstniecības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, citām juridiskām un fiziskām personām jautājumos, kas saistīti ar epidemioloģisko drošību, slimību profilaksi un veselības veicināšanu;
- 4.5. iegūst, apkopo, apstrādā, analizē, publicē un izplata iekšzemes un ārvalstu datu lietotājiem nepieciešamo valsts statistisko informāciju (kopsavilkumu) par veselības aprūpes pakalpojumiem, iedzīvotāju veselības stāvokli, infekcijas slimībām, veselības riska faktoriem, sabiedrības veselības problēmām, atkarības slimībām un garīgo veselību;
- 4.6. plāno, metodiski vada, organizē, koordinē un veic pētījumus sabiedrības veselības jomā;
- 4.7. veido un attīsta nacionālo informācijas un monitoringa sistēmu attiecībā uz infekcijas slimībām un koordinē minētās sistēmas darbību;
- 4.8. (svītrots ar MK [04.12.2012.](#) noteikumiem Nr. 820);
- 4.9. atbilstoši kompetencei sadarbojas ar valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, privātpersonām, starptautiskajām institūcijām un organizācijām, nodrošinot informācijas un pieredzes apmaiņu, apmācību un kopīgu projektu īstenošanu, pārstāv valsts intereses starptautiskajās organizācijās, Eiropas Savienības institūcijās un starptautiskajos pasākumos;
- 4.10. atbilstoši kompetencei piedalās normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektu sagatavošanā un izvērtēšanā;
- 4.11. organizē HIV profilakses punktu darba nodrošinājumam nepieciešamo zāļu un medicīnisko ierīču plānošanu, iepirkšanu, uzglabāšanu, uzskaiti un sadali;
- 4.12. veido, uztur un papildina šādas centra pārziņā esošas valsts informācijas sistēmas un datubāzes:
- 4.12.1. Valsts infekcijas slimību uzraudzības un monitoringa sistēmu (VISUMS);
- 4.12.2. (svītrots ar MK [10.08.2021.](#) noteikumiem Nr. 539);

- 4.12.3. (svītrots ar MK [04.12.2012.](#) noteikumiem Nr. 820);
- 4.12.4. iedzīvotāju genoma valsts reģistru;
- 4.12.5. jaundzimušo reģistru;
- 4.12.6. ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistru;
- 4.12.7. veselības aprūpes nozares valsts statistisko pārskatu datubāzi;
- 4.12.8. Latvijas iedzīvotāju nāves ceļoņu datubāzi;
- 4.12.9. stacionāro gultu fonda izmantošanas datubāzi;
- 4.12.10. (svītrots ar MK [10.08.2021.](#) noteikumiem Nr. 539);
- 4.12.11. (svītrots ar MK [07.08.2018.](#) noteikumiem Nr. 486);
- 4.12.12. (svītrots ar MK [10.08.2021.](#) noteikumiem Nr. 539);
- 4.12.13. klīnisko vadlīniju datubāzi;
- 4.13. atbilstoši kompetencei nodrošina Centrālo statistikas pārvaldi, Pasaules Veselības organizāciju, Eiropas Savienības institūcijas, valsts un pašvaldību institūcijas ar centra rīcībā esošo informāciju;
- 4.14. nodrošina Eiropas Savienības Infekcijas slimību agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas (EWRS) darbības uzturēšanu un koordinēšanu;
- 4.15. nodrošina Pasaules Veselības organizācijas un Eiropas Slimību kontroles un profilakses centra fokālo punktu, kā arī Eiropas epidemioloģiskās uzraudzības sistēmas (TESSy) koordinatora pienākumu izpildi;
- 4.16. nodrošina valsts specializētā centra funkciju dalībai Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra uzturētajā Eiropas Informācijas tīklā par narkotikām un narkomāniju (Reitox) atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 12.decembra Regulai (EK) Nr. [1920/2006](#) par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru un atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. novembra Regulai (ES) [2017/2101](#), ar ko groza Regulu (EK) Nr. [1920/2006](#) attiecībā uz informācijas apmaiņu, agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska novērtēšanu saistībā ar jaunām psihoaktīvām vielām (turpmāk – regula [2017/2101](#));
- 4.17. nodrošina informācijas apmaiņu starp Eiropas Informācijas tīkla par narkotikām un narkomāniju (Reitox) valsts specializēto centru, Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru un Eiropolu par jaunām psihoaktīvām vielām, to atklāšanu un identificēšanu, lietošanu un lietošanas paradumiem, šo vielu izgatavošanu, ieguvi, izplatīšanu un izplatīšanas metodēm, nelikumīgu tirdzniecību un komerciālo, medicīnisko un zinātnisko pielietojumu, kā arī iespējamiem un apzinātajiem riskiem atbilstoši regulai [2017/2101](#);
- 4.18. veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus;
- 4.19. izstrādā un ārstniecības iestādēm izplata metodiskos ieteikumus ārstniecības kvalitātes un pacientu drošības paaugstināšanai;
- 4.20. sniedz metodisku atbalstu, ārstniecības iestādēm analizējot ar pacientu drošību saistītus neparedzētus gadījumus;
- 4.21. uzkrāj datus par veselības aprūpes rezultatīvajiem rādītājiem un indikatoriem un veic to analīzi;
- 4.22. veido konkrētu pacientu grupu ārstniecības procesu aprakstus, kas balstīti uz zinātniskiem pierādījumiem.

(Grozīts ar MK [04.12.2012.](#) noteikumiem Nr. 820; MK [14.02.2017.](#) noteikumiem Nr. 84; MK [07.08.2018.](#) noteikumiem Nr. 486)

## 5. Centram ir šādas tiesības:

- 5.1. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieprasīt un bez maksas saņemt no valsts un pašvaldību institūcijām, ārstniecības iestādēm, kā arī fiziskām un juridiskām personām centra uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju un dokumentus;
- 5.2. sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskām organizācijām, fiziskām un juridiskām personām, kā arī ārvalstu institūcijām;
- 5.3. pieaicināt ekspertus un veidot darba grupas centra funkciju un uzdevumu izpildei;
- 5.4. iesaistīties Eiropas Savienības institūciju un starptautisko organizāciju programmās un projektos;
- 5.5. atbilstoši darbības jomai rīkot konferences, seminārus, kursus, mācības un citus izglītojošus un informatīvus pasākumus;
- 5.6. ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos izdot administratīvos aktus;
- 5.7. saņemt ziedojumus, dāvinājumus un ārvalstu finansiālo palīdzību;
- 5.7.<sup>1</sup> sniegt maksas pakalpojumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 5.8. veikt citas normatīvajos aktos noteiktās darbības.

(Grozīts ar MK [04.12.2012.](#) noteikumiem Nr.820; 5.7.<sup>1</sup> apakšpunkts stājas spēkā [01.01.2013.](#), sk. [grozījumu 2.punktu](#))

## III. Centra darbības organizācija

6. Centru vada direktors. Centra direktors ir valsts civildienesta ierēdnis. Centra direktoru konkursa kārtībā ieceļ amatā un atbrīvo no amata veselības ministrs.
7. Centra direktors nosaka centra organizatorisko struktūru.
8. Centra direktoram var būt vietnieki – valsts civildienesta ierēdņi.
9. Centra sastāvā var būt teritoriālās struktūrvienības.
10. Centra teritoriālo struktūrvienību vada teritoriālās struktūrvienības vadītājs. Teritoriālās struktūrvienības vadītāja pienākumus, tiesības un atbildību nosaka teritoriālās struktūrvienības reglamentā.

## IV. Centra darbības tiesiskuma nodrošināšana un pārskatu sniegšana

11. Centra direktors nodrošina centra darbības tiesiskumu un ir atbildīgs par pārvaldes lēmumu pārbaudes sistēmas izveidošanu un darbību.
12. Centra struktūrvienību amatpersonu izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību var apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu centra direktoram. Centra direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā.
13. Centra direktora izdotos administratīvos aktus (izņemot šo noteikumu [12.punktā](#) minēto lēmumu) un faktisko rīcību var apstrīdēt Veselības ministrijā. Veselības ministrijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā.
14. Centrs reizi gadā iesniedz veselības ministram pārskatu par funkciju izpildi un finanšu līdzekļu izlietojumu.

15. Centrs pēc Veselības ministrijas pieprasījuma sniedz informāciju par centra darbību un finanšu līdzekļu izlietojumu.

## V. Noslēguma jautājumi

16. Atzīt par spēku zaudējušiem:

16.1. Ministru kabineta 2005.gada 4.janvāra noteikumus Nr.8 "[Valsts aģentūras "Latvijas Infektoloģijas centrs" nolikums](#)" (Latvijas Vēstnesis, 2005, 4., 172.nr.; 2007, 65.nr.; 2009, 145.nr.);

16.2. Ministru kabineta 2005.gada 19.jūlija noteikumus Nr.528 "[Noteikumi par valsts aģentūras "Latvijas Infektoloģijas centrs" publisko pakalpojumu cenrādi](#)" (Latvijas Vēstnesis, 2005, 115.nr.; 2006, 101.nr.; 2007, 88.nr.; 2008, 114.nr.; 2009, 72., 169.nr.; 2010, 61.nr.).

16.<sup>1</sup> Šo noteikumu 3.11., 4.2.13. un 4.22. apakšpunkts stājas spēkā 2018. gada 1. septembrī.

(MK [07.08.2018.](#) noteikumu Nr. 486 redakcijā)

17. Noteikumi piemērojami ar 2012.gada 1.aprīli.

<https://www.spkc.gov.lv/lv/slimibu-profilakses-un-kontroles-centra-nolikums>